Bank Spółdzielczy w Hajnówce
Grupa BPS

Zasady systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Hajnówce

1. Cele systemu kontroli wewnętrznej:

W Banku działa system kontroli wewnętrznej, którego celem jest wspomaganie procesów decyzyjnych, przyczyniających się do zapewnienia:

1)skuteczności i efektywności działania Banku,

2)wiarygodności sprawozdawczości finansowej,

3)przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,

4)zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

2. Rola Zarządu Banku, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu

1) Zarząd Banku odpowiada za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.

2) Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność na podstawie opinii Komitetu Audytu.

3) Bezpośredni nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej sprawuje Prezes Zarządu.

3. Schemat organizacji trzech linii obrony w ramach struktury organizacyjnej banku

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach (liniach obrony):

1) pierwsza linia obrony (pierwszy poziom zarządzania) - komórki organizacyjne odpowiedzialne za podejmowanie ryzyka w trakcie działalności operacyjnej .

2) druga linia obrony (drugi poziom zarządzania) -niezależna ocena ryzyka sprawowana przez komórki organizacyjne podporządkowane Prezesowi Zarządu, pełniącemu funkcję członka zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym.

3) trzecia linia obrony (trzeci poziom zarządzania) -stanowi audyt wewnętrzny, sprawowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

4. Funkcja kontroli

W Banku działa system kontroli wewnętrznej, którego celem jest wspomaganie procesów decyzyjnych, przyczyniających się do zapewnienia:

1) skuteczności i efektywności działania Banku;

2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;

3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;

4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

System kontroli wewnętrznej obejmuje całą działalność Banku. W ramach systemu kontroli wewnętrznej Bank powołuje:

1) Funkcję kontroli, na którą składają się:

a. Mechanizmy kontroli realizowane w trakcie wykonywania transakcji, czynności itd.

b. Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontroli wewnętrznej (weryfikacja i testowanie).

c. Raportowanie w ramach funkcji kontroli.

2) Stanowisko ds. zgodności.

3) Audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Kontrola wewnętrzna polega w szczególności na:

- Identyfikacji ryzyka, na jakie narażona jest działalność komórki organizacyjnej.

- Wyborze działań kontrolnych, adekwatnych do poziomu ryzyka.

- Określeniu stanu rzeczywistego.

- Określeniu stanu obowiązującego lub najbardziej pożądanego.

- Ocenie występujących rozbieżności między stanem rzeczywistym a stanem obowiązującym lub pożądanym.

- Ustaleniu przyczyn, które spowodowały wystąpienie rozbieżności.

- Wskazaniu działań zmierzających do osiągnięcia stanu obowiązującego lub pożądanego.

- Sprawowaniu nadzoru nad realizacją działań, podjętych w celu usprawnienia kontrolowanych obszarów.

Podstawowym celem funkcji kontroli wewnętrznej jest zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z przepisami prawa, strategią, planem, regulaminami, procedurami, limitami itp. oraz bieżące reagowanie na uchybienia.

Weryfikacja stosowania mechanizmów kontroli wewnętrznej sprawowana jest jako ciągła analiza przebiegu i rezultatów pracy poszczególnych pracowników poprzez codzienne kontrolowanie wszystkich czynności, w celu zapewnienia ich zgodności z procedurami i mechanizmami kontroli. Stanowi ona równocześnie podstawę weryfikacji poprawności procedur i sprawności działania mechanizmów kontrolnych na wszystkich szczeblach organizacyjnych.

5. Umiejscowienie, zakres zadań, niezależność komórki do spraw zgodności i komórki audytu wewnętrznego

1) Komórka ds. zgodności jest samodzielną komórką organizacyjną, pełniącą zadania mające na celu zapewnienie zgodności, określone w Regulaminie Organizacyjnym Banku Spółdzielczego w Hajnówce. Komórka ds. zgodności podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu oraz funkcjonalnie Radzie Nadzorczej. W Banku zadania komórki ds. zgodności przypisano samodzielnemu Stanowisku ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.

2) zadaniem komórki ds. zgodności jest niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, zgodnie z rocznym planem komórki ds. zgodności, a także matrycą funkcji kontroli funkcjonującą w Banku.

3) Zarząd Banku w celu realizacji obowiązków służbowych zapewnia dla komórki ds. zgodności atrybuty niezależności wynikające z prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności:

a. Zapewnia niezależność w podejmowaniu działań w procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności, poprzez umiejscowienie komórki ds. zgodności w strukturze organizacyjnej Banku organizacyjnie w pionie Prezesa Zarządu Banku oraz funkcjonalnie pod Radą Nadzorczą Banku.

b. Komórka ds. zgodności ma prawo do bezpośredniego kontaktu z Zarządem Banku, Radą Nadzorczą Banku, Komitetem Audytu. Uczestniczy w posiedzeniach Zarządu Banku, Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu, w przypadku gdy przedmiotem posiedzenia są sprawy w zakresie zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

c. Samodzielne stanowisko ds. zgodności i funkcji kontroli wewnętrznej posiada kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności występującym w działalności banku oraz ma zapewniony dostęp do wszelkich niezbędnych informacji.

d. Powoływanie i odwoływanie osoby kierującej komórką zgodności odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej. Odwołanie odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej po uprzednim wysłuchaniu tej osoby. W przypadku zmiany na tym stanowisku Zarząd Banku niezwłocznie informuje Komisję Nadzoru Finansowego wraz ze wskazaniem przyczyny.

e. W Banku funkcjonuje szczegółowy tryb kontroli wynagrodzenia samodzielnego stanowiska ds. zgodności i funkcji kontroli wewnętrznej, zapewniający niezależność i obiektywizm wypełniania przez niego zadań oraz umożliwiający zatrudnianie osób o odpowiednich kwalifikacjach, doświadczeniu i umiejętnościach.

4) Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS-funkcję audytu wewnętrznego realizuje Pion Audytu w SSOZ BPS.

6. Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej dokonywanej przez Radę Nadzorczą

1) Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w Banku obejmuje ocenę adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, zapewnienia zgodności oraz niezależną ocenę dokonaną przez audyt wewnętrzny realizowany na mocy zapisów Umowy Systemu Zrzeszenia BPS.
2) Ocena dokonywana jest w formie uchwały Rady Nadzorczej w oparciu o ustanawiane przez Zarząd i przyjęte przez Radę Nadzorczą kryteria oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej między innymi na podstawie:
   a. Informacji od Zarządu Banku o wynikach dotychczasowych kontroli realizowanych w ramach systemu kontroli wewnętrznej (skuteczność i adekwatność kontroli);
   b. Oceny organizacji kontroli (adekwatność kontroli);
   c. Analizy mierników realizacji celów kontroli wewnętrznej (skuteczność kontroli);
   d. Raportów przedstawianych przez komórkę ds. zgodności;
   e. Wyników audytu wewnętrznego, którego rolę dla banku pełni Pion Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS;
   f. Wyników oceny rocznej Badania i Oceny Nadzorczej (BION)oraz inspekcji dokonywanej przez KNF;
   g. Realizacji zaleceń pokontrolnych.

Wiceprezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Hajnówce Joanna Gołohko

Wiceprezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Hajnówce Elżbieta Bugwin

Prezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Hajnówce Nadzieja Markiewicz